

Grøn trepart i Aabenraa Kommune

Mandag den 12. maj, Rødekro Kro og
Onsdag den 14. maj, Kløver Es, Hellevad

Udtagningskonsulenterne

Hvad er målet med den grønne trepart?

v. Udtagningskonsulenter

Louise H. Riemann, LHN og Britt Bjerre Paulsen, Spiras

Udtagningskonsulenterne

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den grønne trepart

Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug
af 4. oktober 2021 mellem regeringen, Venstre, Dansk
Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre,
Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige,
Liberal Alliance og Kristendemokraterne.

Forslag til
vandområdeplanerne
2021-2027

December 2021

Aftale om et Grønt Danmark

Aftale mellem regeringen,
Landbrug & Fødevarer,
Danmarks Naturfredningsforening,
Fødevareforbundet NNF,
Dansk Metal,
Dansk Industri og
Kommunernes Landsforening

24. juni 2024

Aftale om Implementering af
et Grønt Danmark

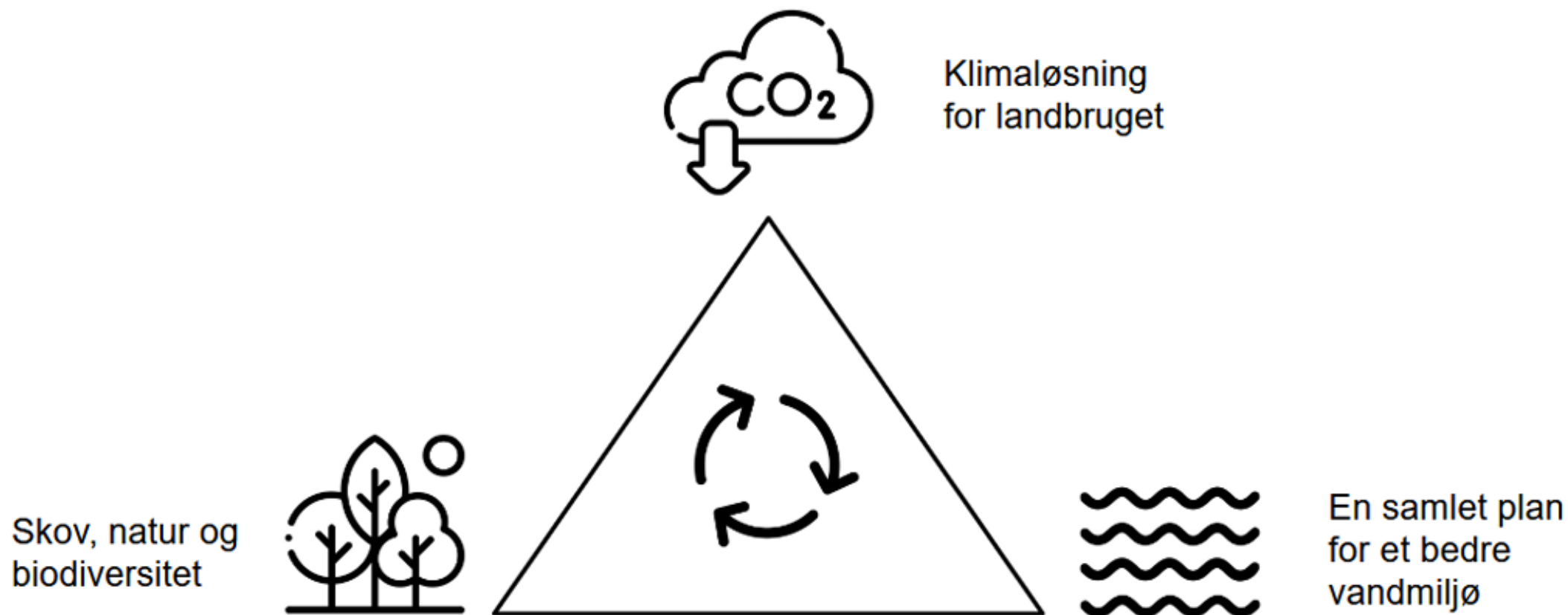
Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet,
Venstre og Moderaterne),
Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det
Konservative Folkeparti og Radikale Venstre

18. november 2024

SEGES

Hovedelementerne i aftalen

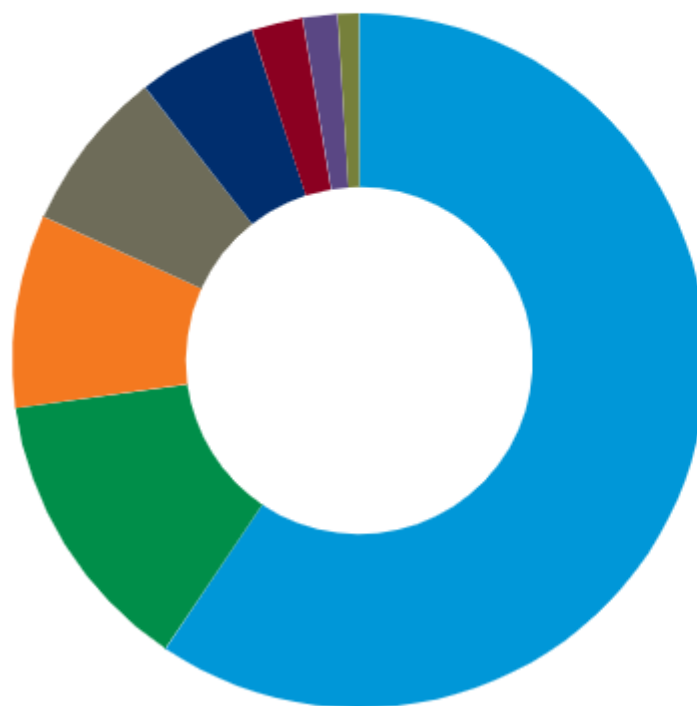
10 % af det danske areal skal omlægges frem mod 2045

Danmarks arealdække

Her kan du se, hvor stor en andel af Danmark der er dækket af landbrug, skov, veje, mm.

Danmarks arealdække, pct.

Enhed: Procent | Tid: 2021:

- Landbrugsafgrøder (59,44 %)
- Skov (13,39 %)
- Heder, enge og anden natur (tør og våd) (8,99 %)
- Bygninger og bebyggede områder (7,59 %)
- Veje, jernbaner og landingsbaner (5,59 %)
- Søer og vandløb (2,40 %)
- Ikke klassificeret (1,60 %)
- Øvrige kunstige overflader (1,00 %)

Ca. 17 % mindre
landbrugsareal
....MEN

[Hent flere tal i Statistikbanken om Areal \(AREALDK\)](#)

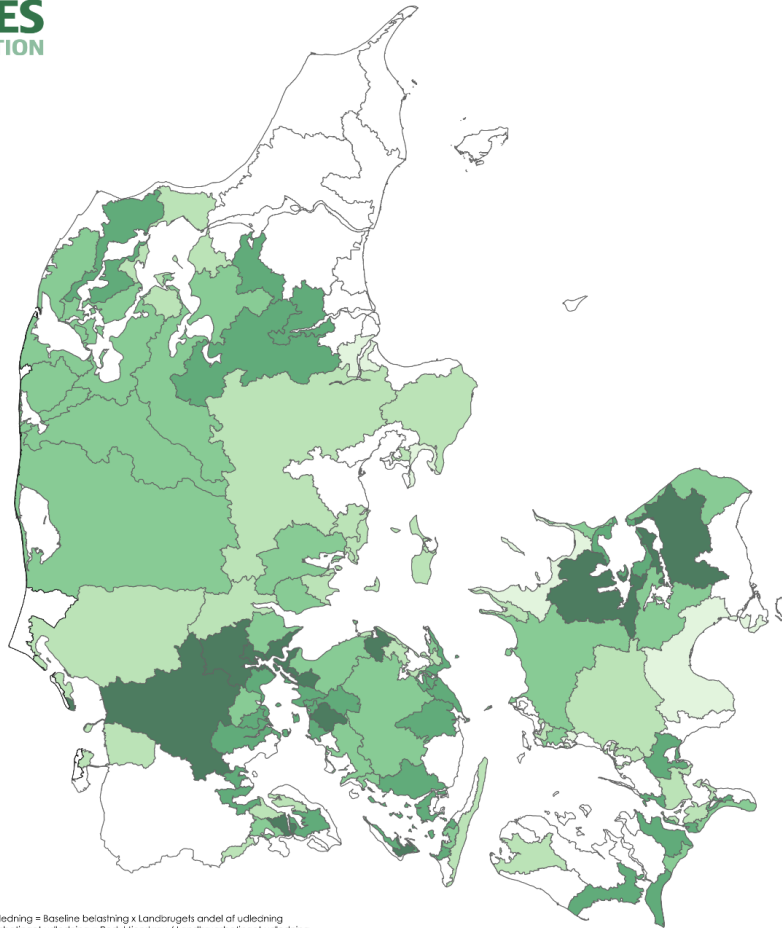
Aftale om implementeringen af et Grønt Danmark (Trepartsaftalen)

- Reduktion af kvælstofudledningen med 13.780 tons N
- Udtagning af 140.000 ha kulstofholdige lavbundsjord
- Rejsning af 250.000 ha ny skov
- Øvrig arealomlægning, herunder vådområder og ekstensivering, skabe mere og sammenhængende natur

Den grønne trepart: Landbrug og Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevareforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri, Kommunernes Landsforening

Krav til reduktion af landbrugsbetinget kvælstofudledning er et stort fokuspunkt i treparten

SEGES
INNOVATION

Second Opinion (Scenario 1)
Krav til reduktion af landbrugsbetinget udledning

- Over 80 %
- 60 til 80 %
- 40 til 60 %
- 20 til 40 %
- 1 til 20 %
- Uændret

OBS: Her ses krav til indsats. Det vil være forskelligt hvilke muligheder der er for at nå i mål!

Reduktionskrav ift.
Knude Dyb: ca.
2000 tons N

Landbrugsbetinget udledning = Baseline belastning x Landbrugets andel af udledning
Reduktion af landbrugsbetinget udledning = Reduktionskrav / Landbrugsbetinget udledning
Kildeopsplitning er fra Aarhus Universitet, baseret på Vandramrådeplan 2021-2027

0 50 km

Lokale grønne treparter påbegynder
arbejdet med omlægningsplanerne ⁽¹⁾

Omlægningsplanerne er færdige

Genbesøg af aftalen

Den skærpede miljøgaranti effektueres ⁽²⁾

2024/2025

2025

2025/2026

Medio 2026

2026/2027

Indmelde projektmuligheder til omlægningsplanerne

2025 og 2026

Søge tilskud til minivådområder mv.

2027 og frem

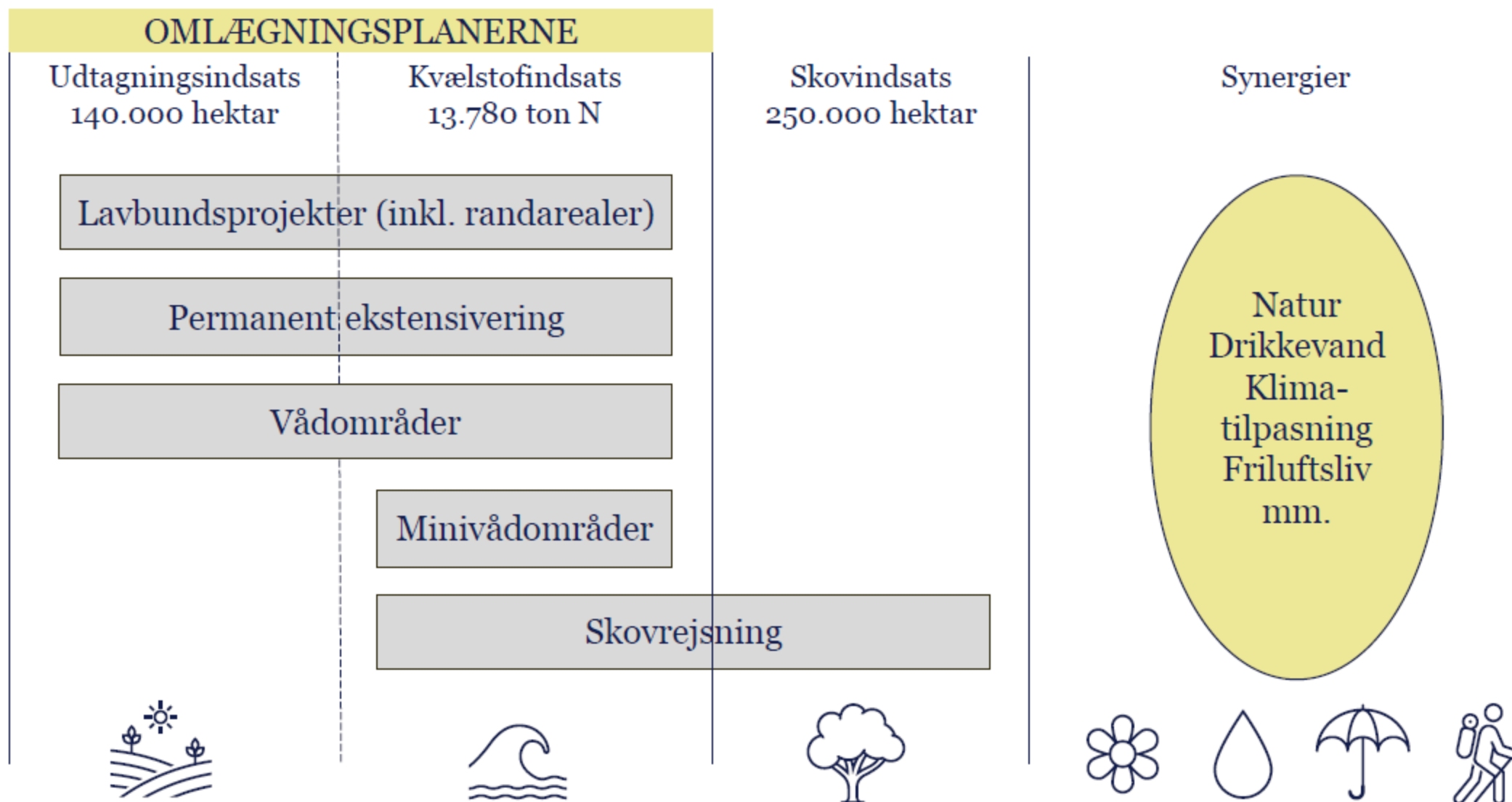
Etablere målrettede efterafgrøder mv
- eller nyde dit minivådområde mv ⁽²⁾

1) Omlægningsplanerne skal for hvert opland vise placeringen af kollektive virkemidler, der vil kunne dække indsatsbehovet.

2) Kravet til målrettet regulering fra efteråret 2026 beregnes ud fra indsatsbehovet fratrukket effekten af de kollektive virkemidler, der er igangsat senest foråret 2026.

Efter 2027 reduceres kravet til målrettet regulering, efterhånden som der igangsættes yderligere kollektive virkemidler

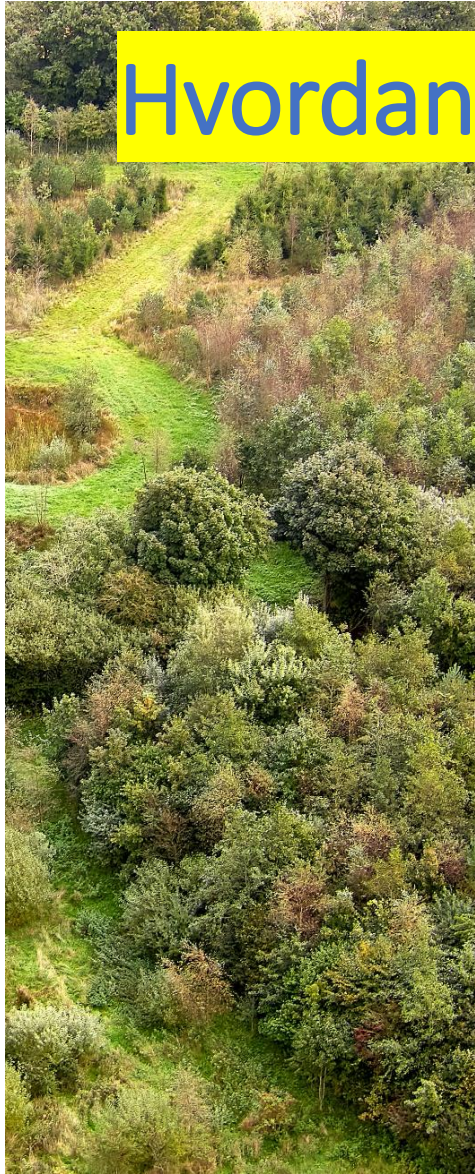
Samspil mellem virkemidler i omlægningsplanerne

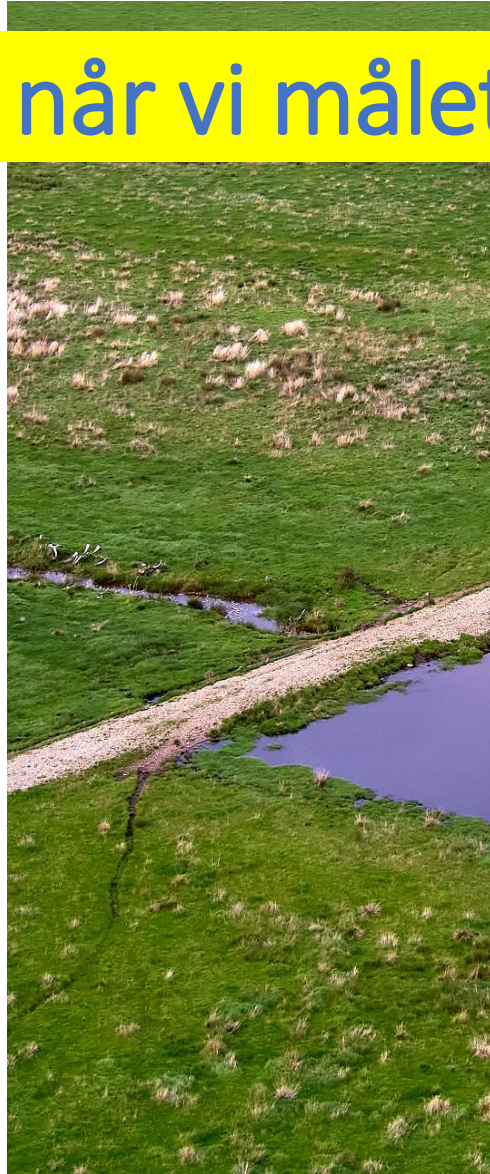
Hvordan når vi målet ??

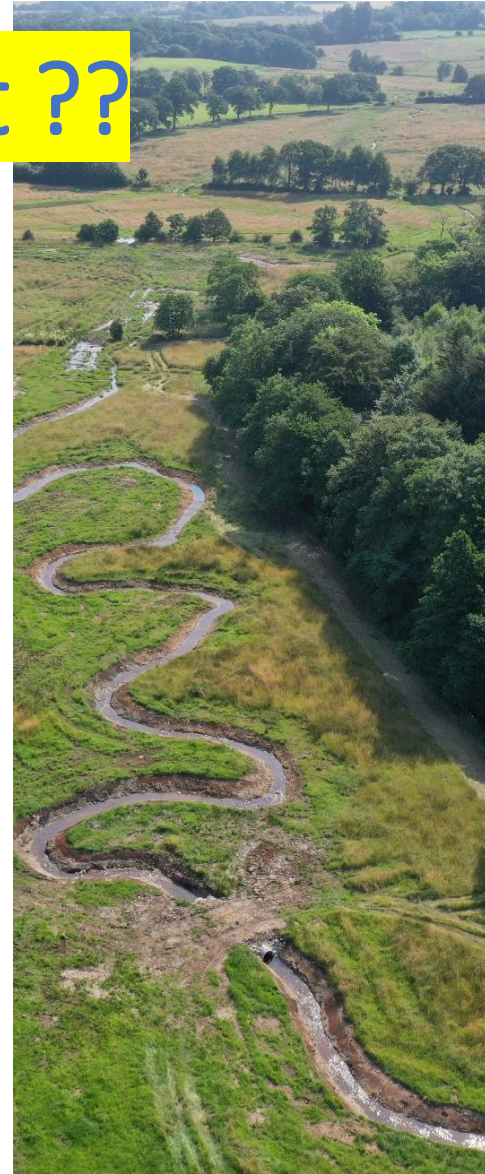
Ekstensivering
Ca. 20 kg N/ha

Skovrejsning
Ca. 20 kg N/ha

Lavbundsprojekter
40 kg N/ha

Vådområder
90 kg N/ha

Minivådområder
485 kg N/ha

Hvorfor er det vigtigt at få succes med kollektive virkemidler?

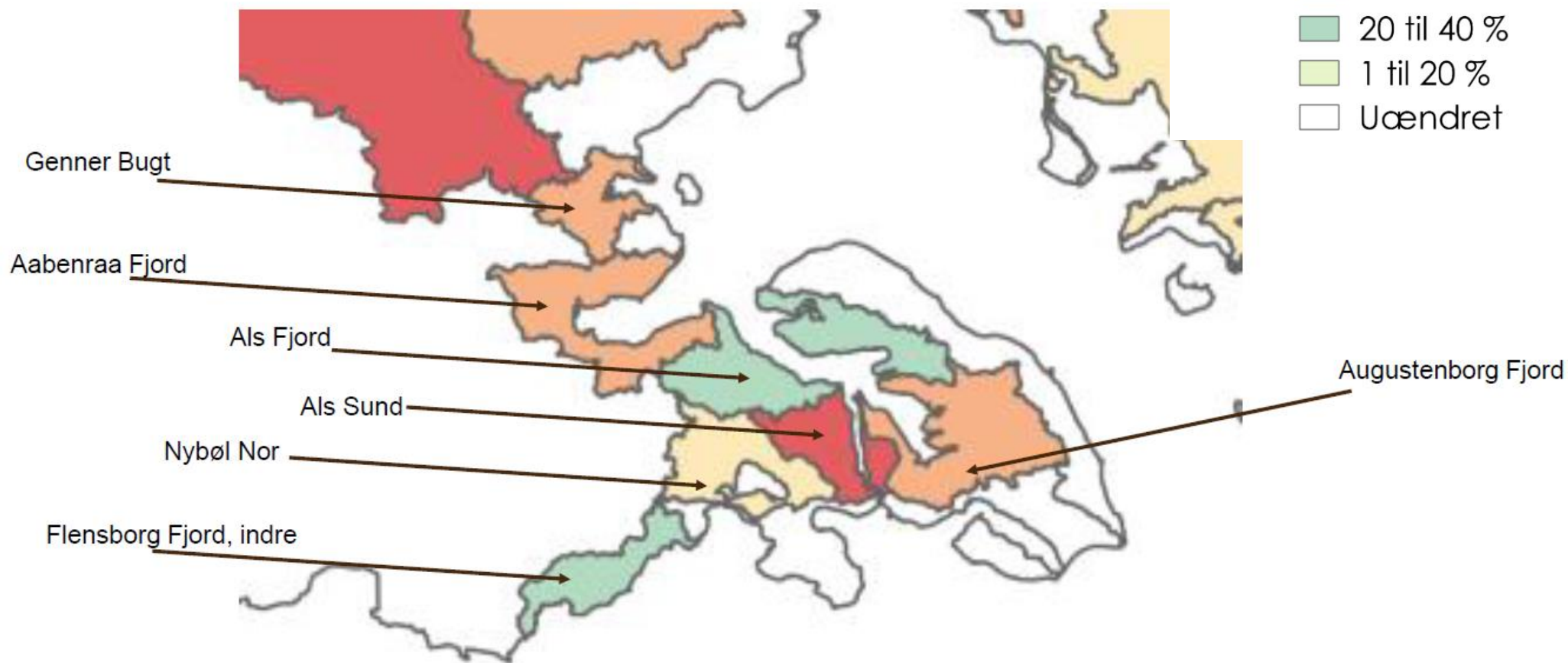
- Den skærpede miljøgaranti sikrer at indsatskravet nok skal blive løst
- indsatskrav = vådområder + lavbund
+ minivådområder + indsats på dyrkningsfladen + brak/skov

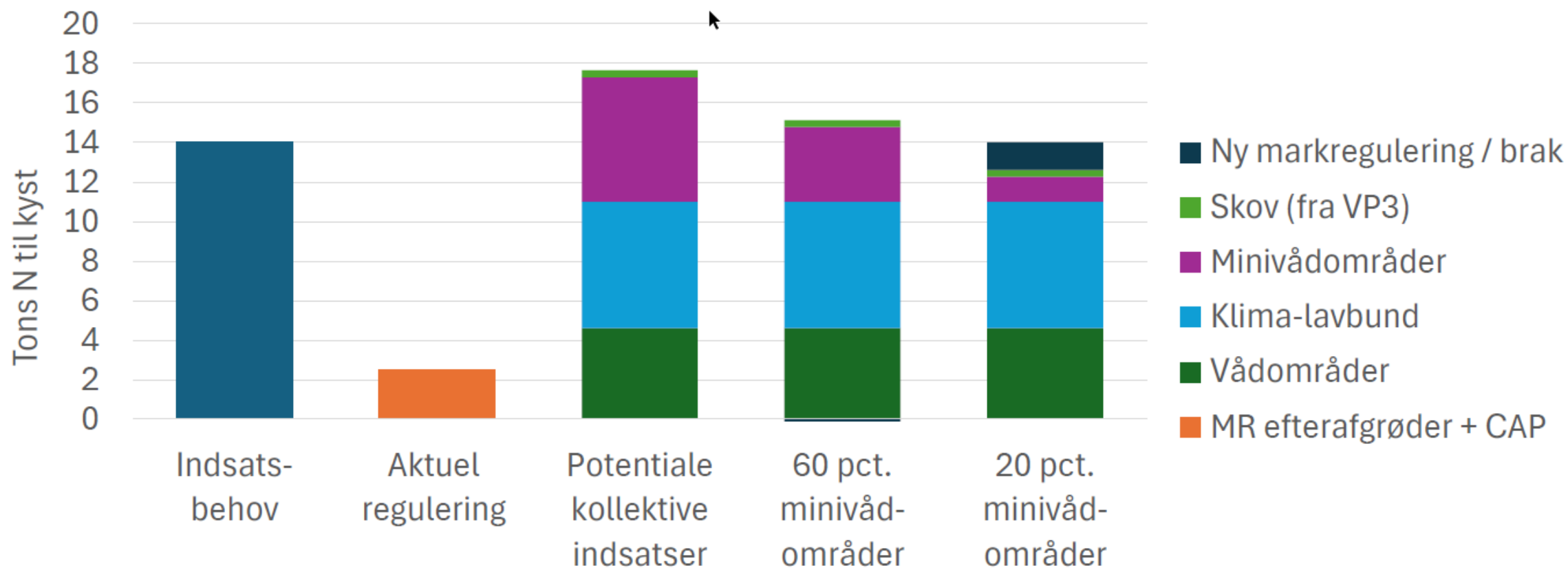
Kollektive virkemidler
bliver den nye favorit

Den sydlige del af Lillebælt

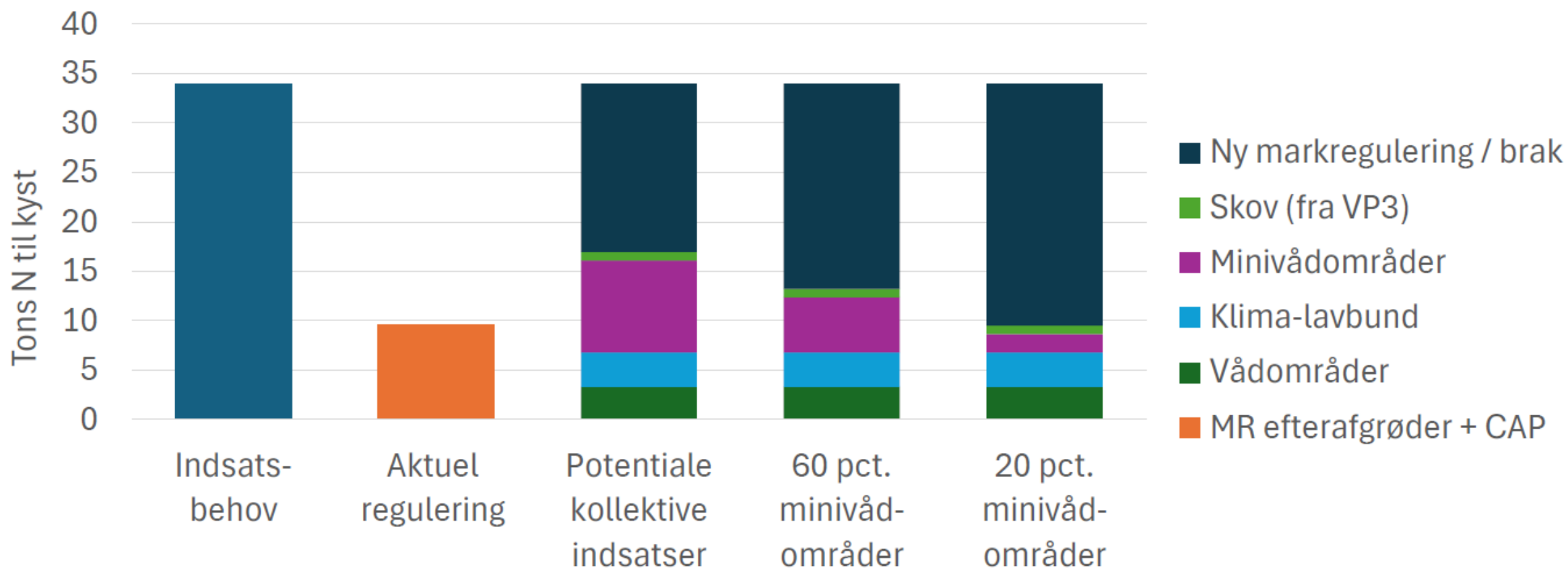
Krav til reduktion af landbrugsbetinget udledning

Indsatsbehov og potentialer i Genner Bugt

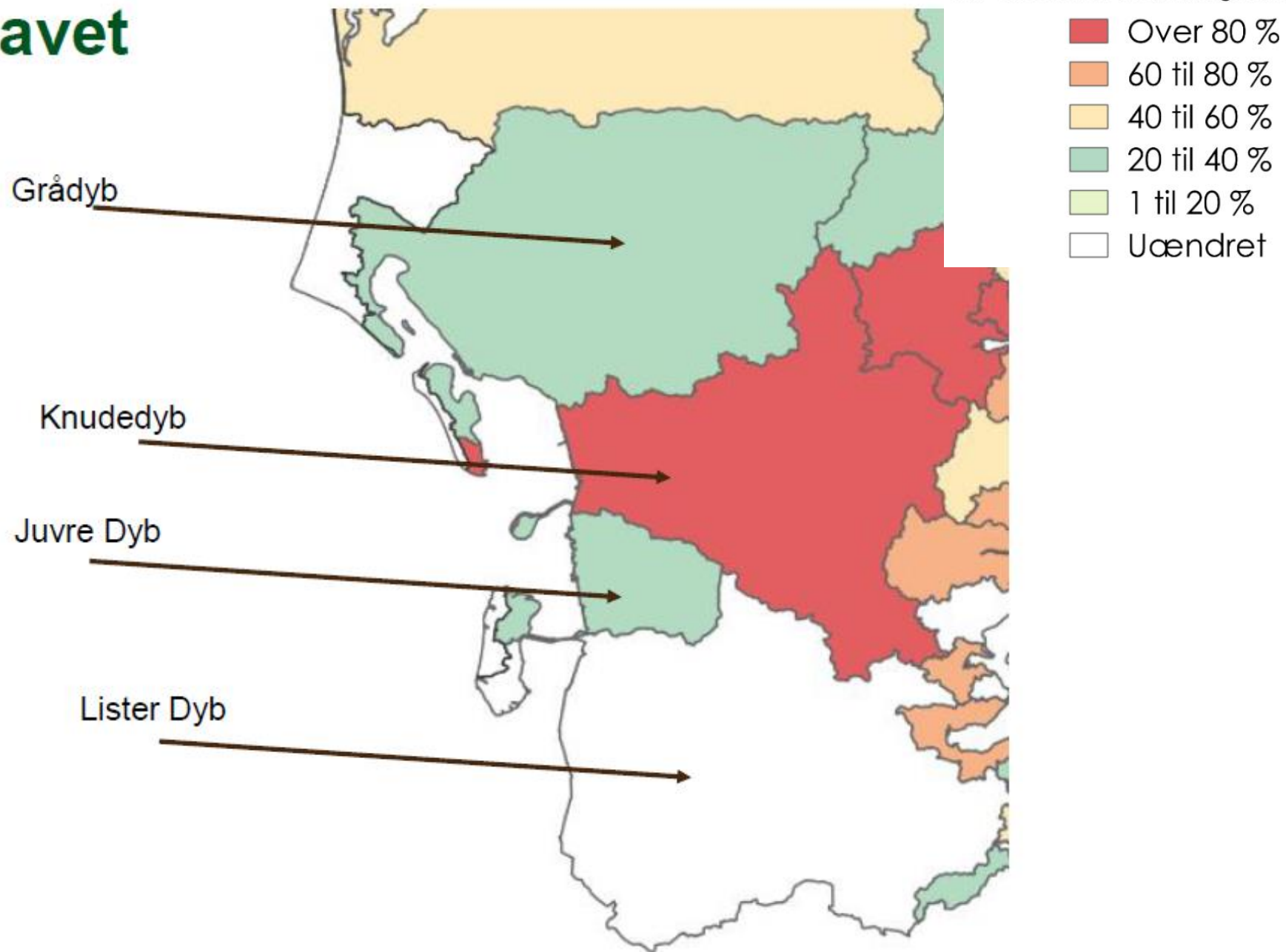

Indsatsbehov og potentialer i Aabenraa Fjord

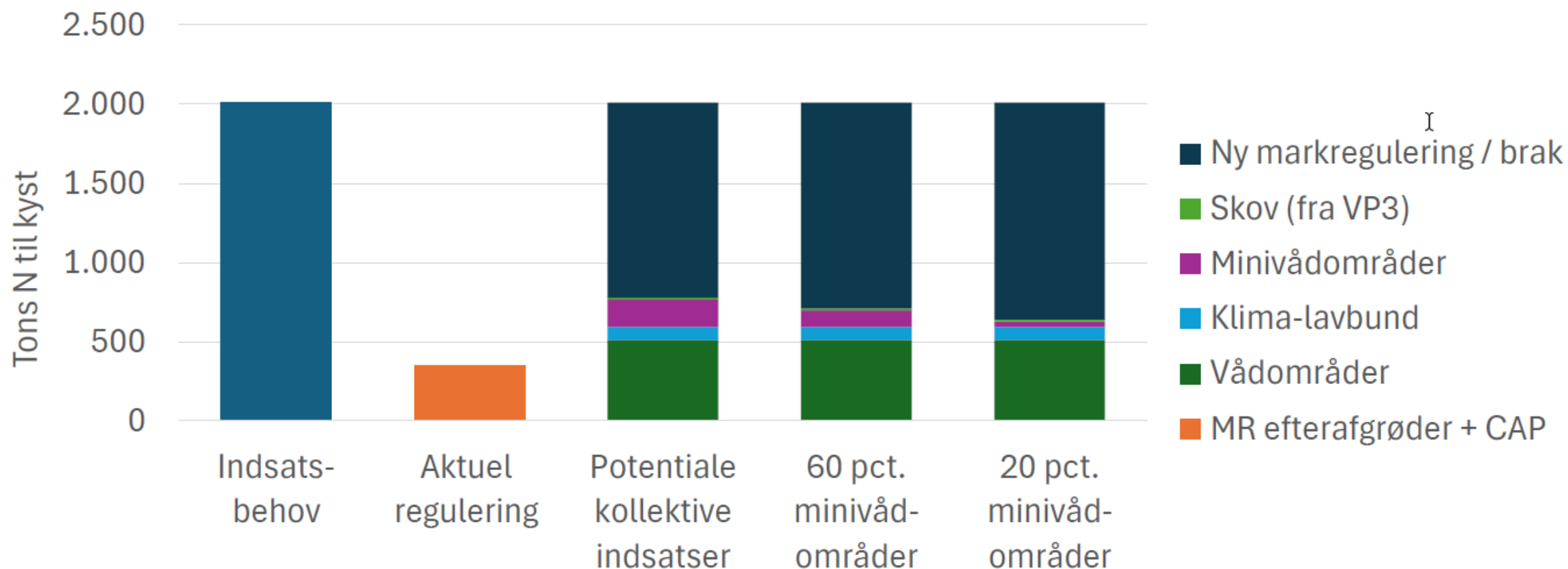

Vadehavet

Krav til reduktion af landbrugsbetinget udledning

Indsatsbehov og potentialer i Knudedyb

Fremtidig arealanvendelse?

-

Overvejelser

- Hvem skal/vil eje min lavbundsjord om 5/10 år?
- Hvilke arealer kan/må dyrkes på sigt?
- Hvad skal jeg dyrke?
(lavbund, energi, brak, afgrøder?)
- CO2-afgift
- Udgifter til pumpelag/diger ?
- Er jeg jordkøber eller –sælger?
- Mulighed for at fremtidssikre ejendommen v. jordfordeling?

Hvordan tilgår Aabenraa Kommune arbejdet med omlægningsplanerne

v/ Søren Byskov Nielsen, Aabenraa Kommune

Aabenraa Kommunes tilgang til arbejdet med omlægningsplaner

- Lodsejertilslutning er helt afgørende for at dette arbejde skal lykkes – uden jeres deltagelse vil det ikke ske!
- Derfor ønsker vi jer inddraget i arbejdet med at identificere mulige projekter – hvor kan der evt. foregå en arealomlægningen?
- I kender jeres arealer, og I ved, hvor der findes potentialer.

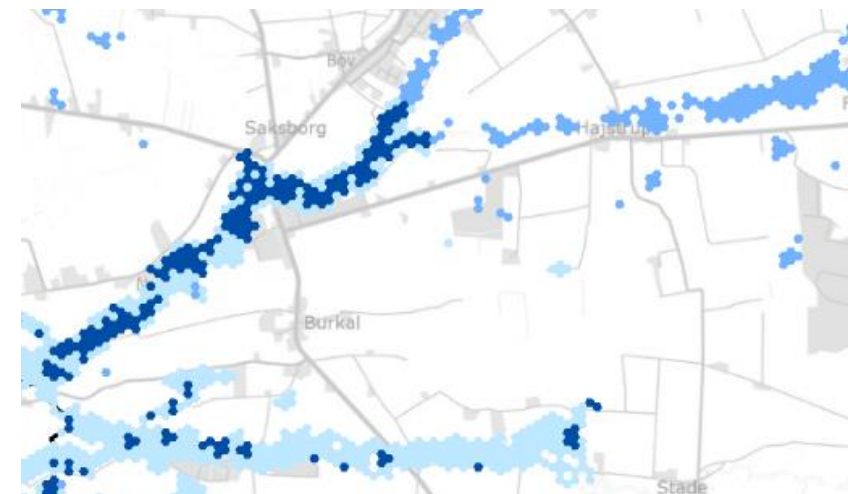
Men hvad er en omlægningsplan egentlig?

- En omlægningsplan er et katalog over projektmuligheder/-idéer (potentialer)
- Inden årets udgang skal alle landets kommuner udarbejde bidrag til omlægningsplanerne (Vidå/Kruså, Lillebælt/Jylland og Vadehavet)
- Planerne skal opfylde de nationale mål for udtagning af lavbundsarealer og kvælstofreduktion i kystvande
- Planerne er dynamiske og vil blive justeret løbende
- Det er **frivilligt** for lodsejerne at deltage i de konkrete projekter
- Er det noget nyt? – både og!

Hvordan tilgår Aabenraa Kommune arbejdet

- I første omgang tager vi udgangspunkt i input fra jer
- Mange projektområder giver dog sig selv (lavtliggende terræn, tørvejord, drænoplande osv) – disse områder forsøger vi at identificere sammen med udtagningskonsulenterne
- Kommunen afsøger samtidig mulige synergier i forhold til andre hensyn (drikkevandsbeskyttelse, sammenbinding af eksisterende natur, biodiversitet, friluftsliv mv.)
- Opgaven i Aabenraa Kommune er forskellig fra øst til vest.

Hvad sker der efter godkendelse af omlægningsplanerne?

- De Lokale Treparter og kommunerne skal godkende omlægningsplanerne inden årets udgang – herefter kommer fasen med opstart af projekter
- *Ingen projekter bliver startet op uden lodsejerinddragelse* - typisk ved informationsmøder, hvor der orienteres og lægges op til en forundersøgelser
- Igen er frivilligheden et bærende element
- Forundersøgelserne skal vise, om projekterne er realiserbare ("gøre os klogere")
- Nogle virkemidler tager lodsejerne selv initiativ til f.eks. skovrejsning, permanent ekstensivering, minivådområder og små klima-lavbundsprojekter

Virkemidler, tilskud og muligheder

v/ udtagningskonsulenterne Britt og Louise
og Aabenraa Kommune Søren Byskov Nielsen

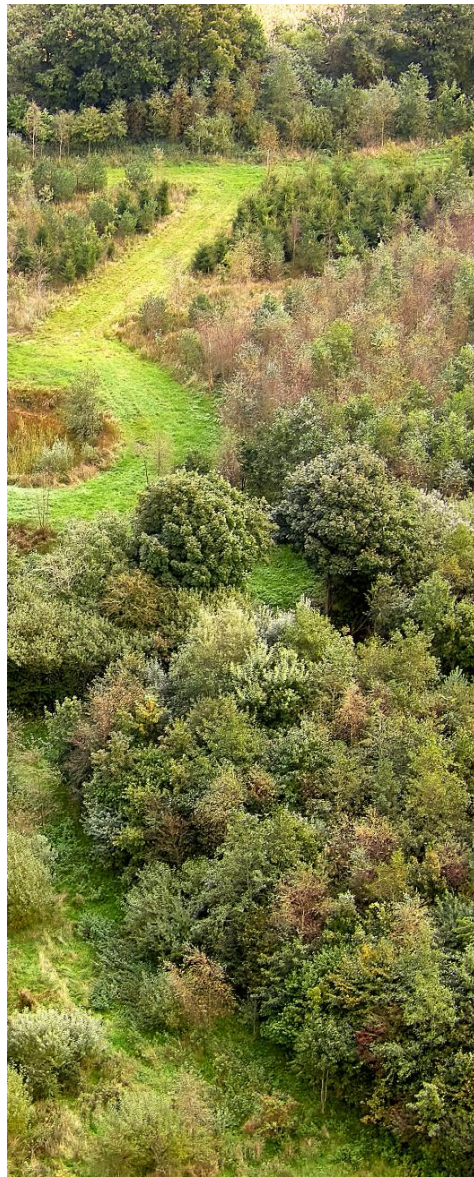

Udtagningskonsulenterne

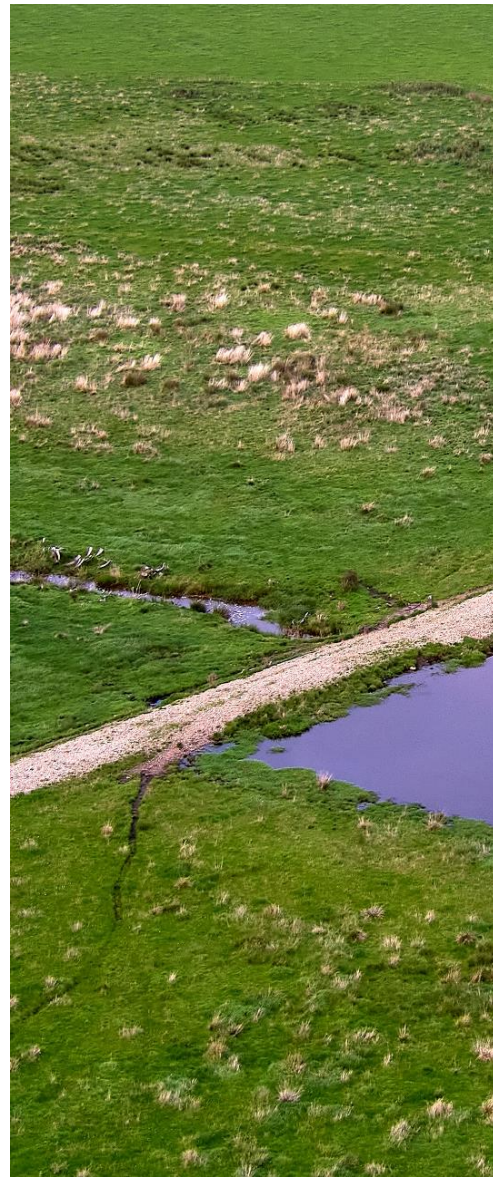
STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

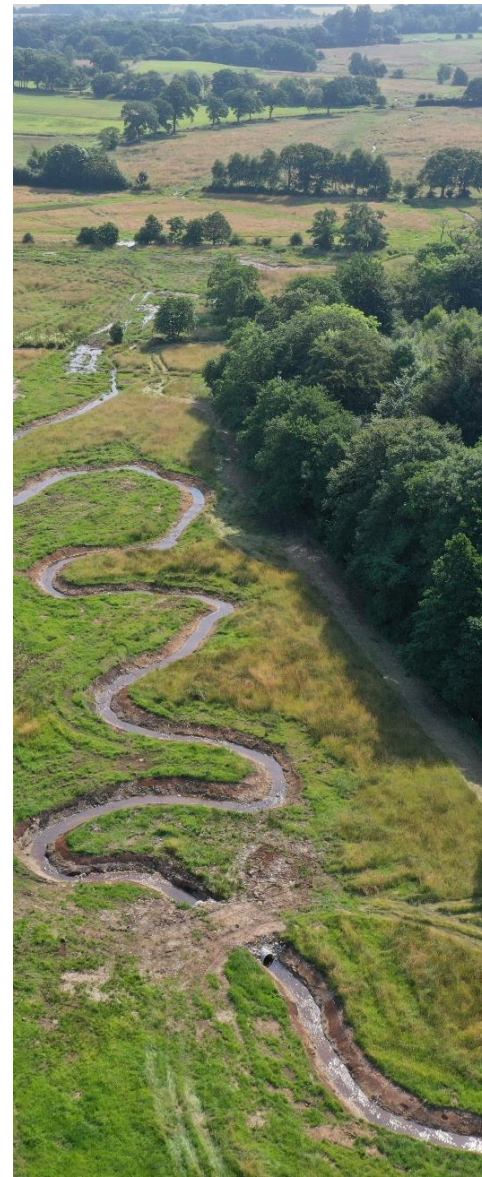
Ekstensivering
Ca. 20 kg N/ha

Skovrejsning
Ca. 20 kg N/ha

Lavbundsprojekter
40 kg N/ha

Vådområder
90 kg N/ha

Minivådområder
485 kg N/ha

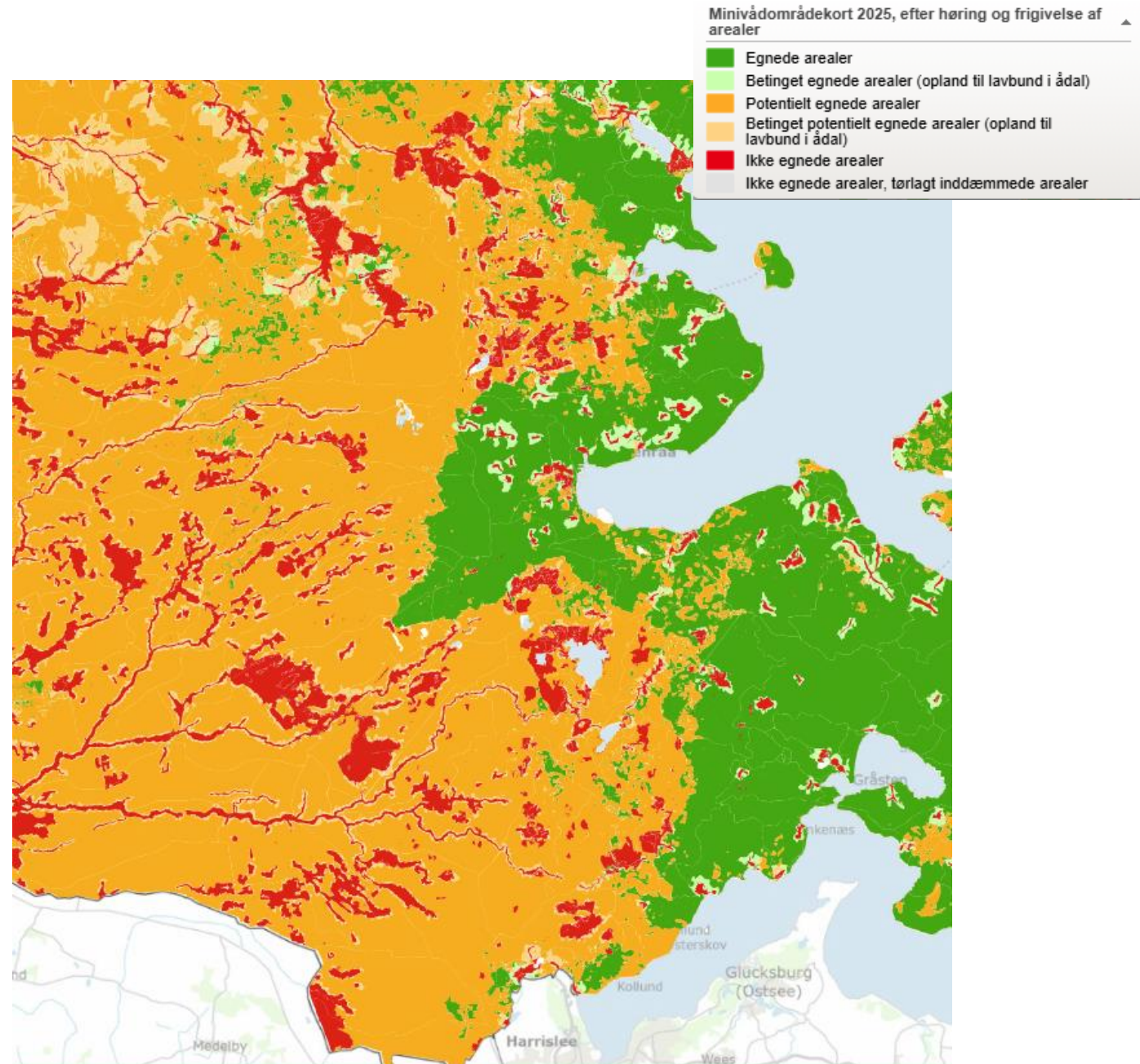

Minivådområder

Minivådområder

- Placering inden for egnede eller potentielt egnede arealer, især lerjord
- Udtagning af vandprøver på sandjord
- Mindst 20 hektar drænet opland
- Mindst 80 % af oplandet er i landbrugsdrift
- Tilstrækkelig fald på dræn
- Ikke på § 3 natur

Minivådområde 0,5 ha
Barsmark, Løjt Land

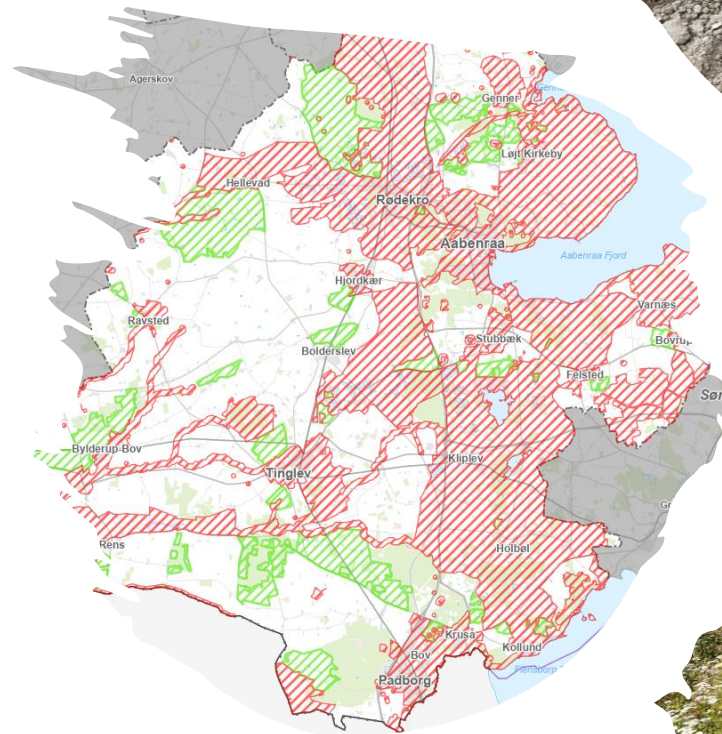
Skovrejsning

- Målsætning 250.000 ha skov
- Tilskud gennem forskellige ordninger
- Mange små arealer /større sammenhængende arealer
- Omlægningsplaner kan udpege skov med henblik på bynær skov, sammenhængende arealer, biodiversitet, friluftsliv, drikkevandsbeskyttelse mv.,
- Lidt ligesom kommuneplanens udpegning af Skovrejsning ønsket

Skovrejsning og kommuneplanen

- Kommuneplanen indeholder retningslinjer for skovrejsning – herunder kort med områder, hvor skovrejsning er uønsket.
- Lad jer ikke begrænse af disse områder, hvis I har forslag til skovrejsning
- Aabenraa Kommune ser positivt på dispensationer, hvor dette er muligt.

Ekstensivering af dyrkede arealer

- Tinglysning – fastholdes som græs- og naturarealer
- Arealerne må ikke omlægges, gødes eller sprøjtes
- Der må ikke tilskudsfodres
- Der må ikke etableres skov
- Arealerne må anvendes til slæt eller afgræsning
- Jagt og fiskeri er fortsat tilladt

OBS. Krav om at indgå i fremtidige projekter

- Vi afventer kommende tilskudsordninger!

Vådområder og lavbundsprojekter

- Projekter med fokus på at reducere udledningen af kvælstof og CO₂
- Genskabe naturlig hydrologi
- Kommunen eller Naturstyrelsen er projektejer
- 100 % finansieret af EU og staten
- Forskellige kompensationsmuligheder

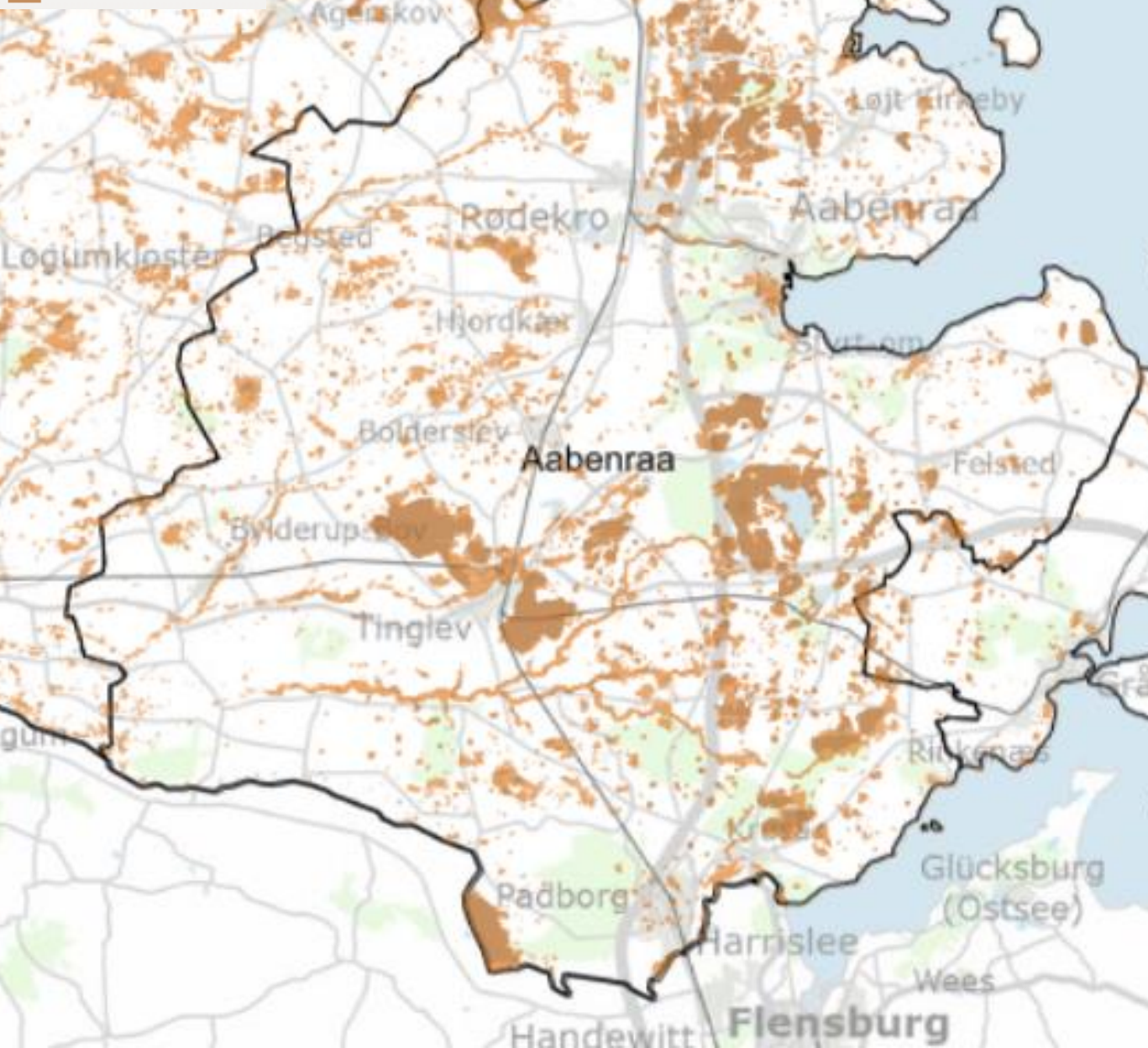
Kommuneinddeling (DAF)

Kommuneinddeling

Kulstof 2022 (lavbunds-kort)

6 - 12 % tørv

Over 12 % tørv

Tørvekort

Mål: udtagning af 140.000 ha lavbundsjord inkl.
randarealer på landsplan

Potentiale: 119.000 ha tørvejord på landbrugsareal

Aabenraa Kommunes bidrag: 4-4.500 ha

Hvordan ser mine muligheder ud som lodsejer ?

Beholde jorden

Sælge jorden

Engangserstatning

- Omdriftsjord 82.500 kr./ha
- Permanent græs 35.500kr./ha
- Natur 0 kr./ha (4.500 kr./ha)

**Værditabs-
kompensation**

(Erstatning for det reelle
værditab)

Jordfordeling

(Erstatningsjord og evt.
supplerende køb af
mere jord)

Salg

Grundbetaling + Evt. Tilskud til pleje af græs og naturarealer

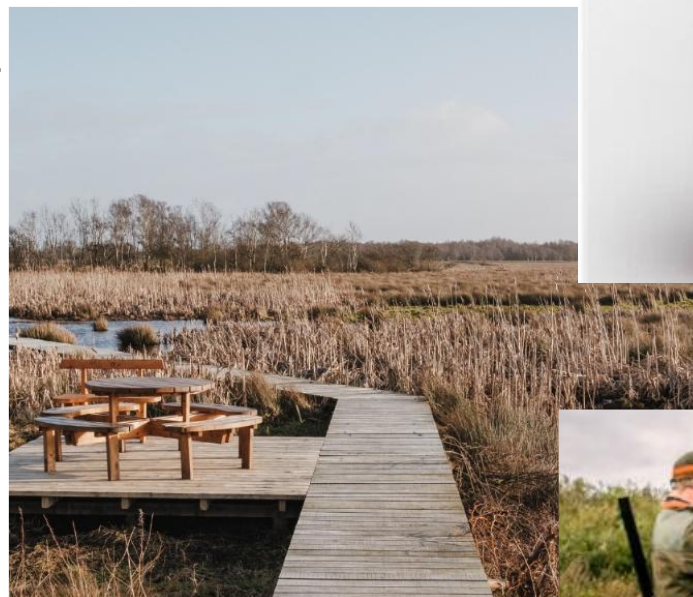
Erstatningsjord gennem jordfordeling

- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø gennemfører;
 - Køb/salg
 - Jordfordeling
- Lodsejerudvalg – demokratisk proces
- Udgifterne til jordfordelingen dækkes af projektet
- Kan give mere dyrkningssikker jord, bedre arrondering, harmoniareal m.m.
- Det er også muligt at erhverve erstatningsjord, selvom man vil beholde sit projektjord!

Den fremtidige arealanvendelse

- Tinglysning – fastholdes som græs- og naturarealer med naturlig vandstand
- Arealerne må ikke omlægges, gødes, sprøjtes eller tilføres jordforbedringsmidler
- Der må ikke etableres skov
- Der må ikke tilskudsfodres (kalveskjul, halmstrøelse og mineraler er tilladt)
- Arealerne må anvendes til slæt / biomassehøst eller afgræsning, evt. græsningslaug/hegningsprojekter
- Jagt er fortsat tilladt
- Rekreative formål

Udtagningskonsulenterne

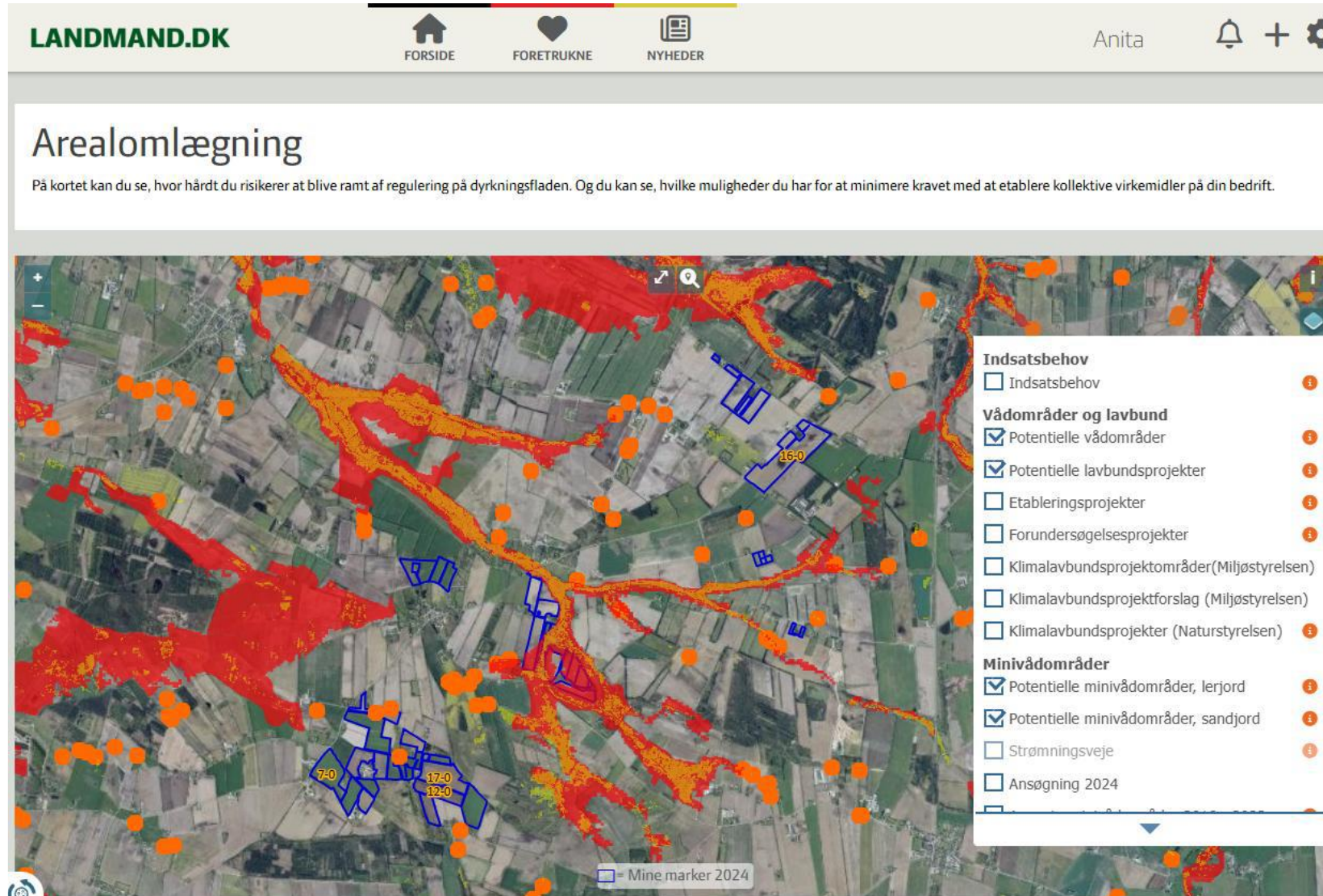
Udtagningskonsulenterne hjælper med gratis rådgivning!

- Mulighed for arealscreening
- Dialog om muligheder
- Opstart af nye projekter
- Sparring i forbindelse med igangværende projekter
- Dialog med kommunen og Naturstyrelsen

[Udtagningskonsulenterne.dk](https://udtagningskonsulenterne.dk)

Landmand.dk – screening af egne arealer

UDTAGNINGSKONSULENTER I OMRÅDET

Louise H. Riemann

73 64 29 15 el. 24 77 67 28 lhr@lhn.dk

Anne Katrine Thomsen

2036 0774 akt@spiras.dk

Peter Aalykke Jensen

51 36 85 27 el. 73 20 28 69
paj@spiras.dk

Britt Bjerre Paulsen

74 36 50 79 el. 61 61 79 93
bbp@spiras.dk

Arbejdsdeling:

Lavbunds- og vådområdeprojekter: Primært Louise og Anne Katrine

Minivådområder: Primært Britt og Peter

[www. udtagningskonsulenterne.dk](http://www.udtagningskonsulenterne.dk)

Udtagningskonsulenterne

TEAM SYDJYLLAND

Oplæg til workshop med indtegning på kort

v/ Søren Byskov Nielsen, Aabenraa Kommune

Oplag til arbejdet med indtegning på kort

- Indtegn nu jeres idéer og forslag
- Vigtigt ikke at lade sig begrænse af tilskudssatser, regler og barrierer
- Skemaer med kontaktoplysninger har unikke numre – udfyld et skema, tegn områder på kortet og skriv det unikke nummer ved hver polygon.

Dit ID-nummer til kortet **14**

Kom med dine omlægningsforslag
Indtegn dit forslag og påfør dit ID-nr. på kortet. Udfyld herefter skemaet.

1. Navn: _____

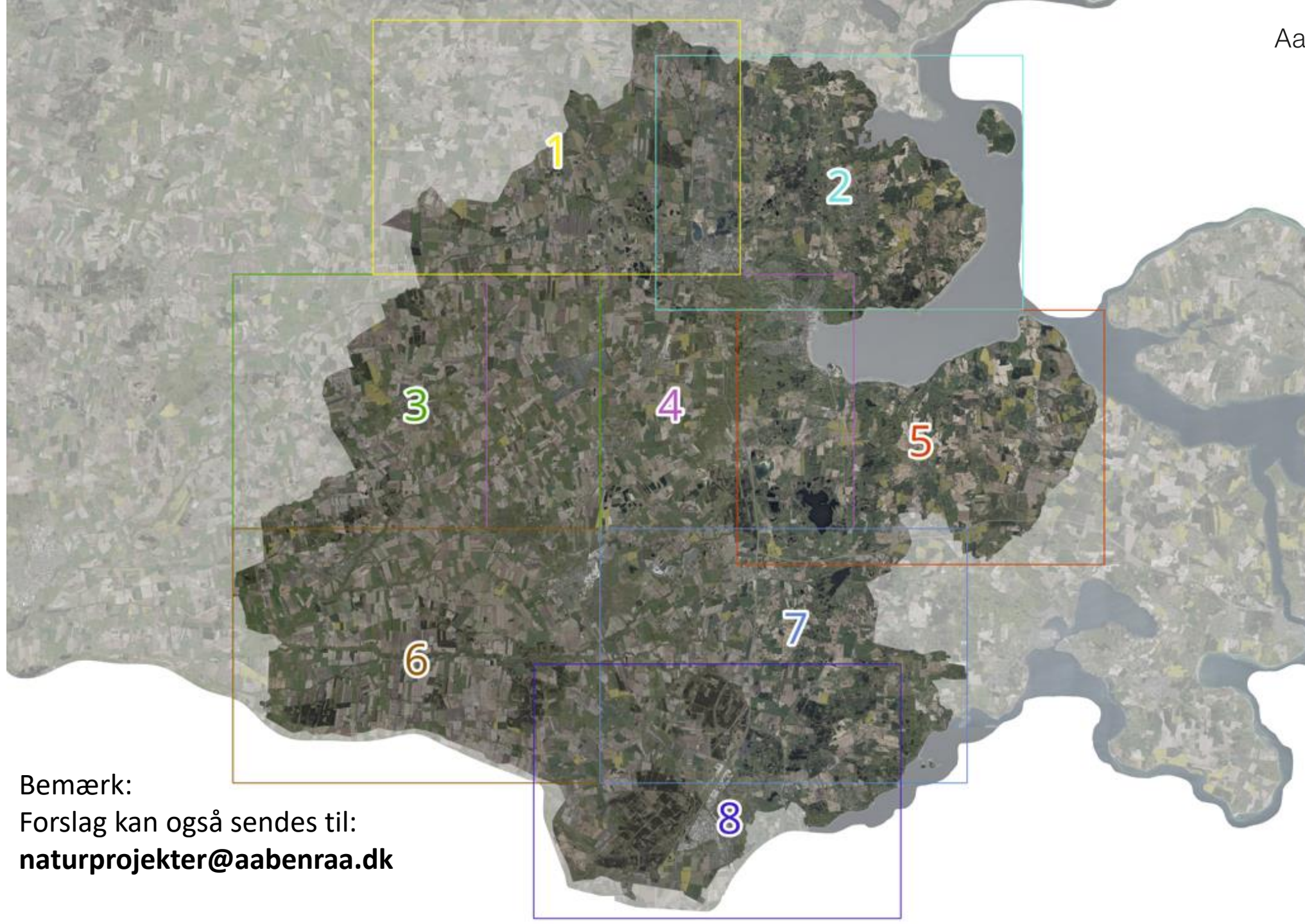
2. Adresse: _____

3. Telefonnummer: _____

4. E-mail: _____

5. Ønsket indsats/bidrag:
(Beskriv kort hvad du ønsker skal ske med arealet - fx vildtområder, lavbundsudtagning, ekstensivering, skovgængelse eller andet naturgenopretning.)

6. Eventuelle bemærkninger: _____

Bemærk:
Forslag kan også sendes til:
naturprojekter@aabenraa.dk